UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

SVMMARIVM.

1 *Subſtitutio facta plurib. habet locū, altero eorum decedente, in parte illa, niſi quis extet, qui ex præſumpta mente ſubſtitutum excludat.*

2 *Liberorum appellatio in conditionalib. filiam, & natos ex filia ad excluſionem ſubſtituti continet. Limitatur num. 16.*

3 *Si de liberis maſculis in una teſtamenti parte fiat mentio, in alia de liberis ſimpliciter, quando maſculinitatis repetitio ſit facienda, & num. 17.*

Qualitatis repetitio quando fiat.

4 *Perſonæ qualitas ſemper repetita cēſetur in alia diſpoſitione, in qua perſona ſimpliter repetit̃: uide latius nu. 12. & 17.*

5 *Neptis, quòd non concludat ſubſtitutum ſub conditione, ſi ſine liberis, quomodo procedat.*

6 *Subſtitutio fideicommiſſaria facta liberis ſolum poſitis in conditione valere non debet.*

7 *Subſtitutus, & is, cui fit ſubſtitutio, differre debent.*

8 *Agnatio, & familia ꝑ maſculos, haud per fœminas conſeruat̃.*

9 *Regula. ſi vinco vincentem te, multo magis vinco te, locum habet etiam in ſubſtitutionibus, & procedit, quando ſumus circa idem, vel eadem, uel maior ratio militat.*

10 *Dilecti magis cenſentur ij, qui tempore teſtamenti erant in rerum natura, quàm nondum nati.*

11 *Conditio, ſi ſine liberis, in ſubſtitutione facta inter filios maſculos inſtitutos, & inter ſe ſubſtitutos ſolū de maſculis intelligitur ex præſumpta mente teſtatoris: & quomodo hæc præſumpta mens colligatur nu. 13.*

14 *Qualitas adiecta ꝑſonæ in una orōne non cēſet̃ repetita in alia orōne, in qua de eadē ꝑſona mentio fieret, et minus ſi de alia.*

15 *Mens teſtatoris diuerſa præſumitur ex diuerſitate uerborum.*

16 *Apparet id euidenter, quod ex coniecturis apparet.*

18 *Qualitas adiecta perſonæ expreſſæ in ſequenti oratione non dicitur in præcedenti repetita.*

19 *Qualitatis repetitio quando facta cenſeatur.*

20 *Liberi in conditione poſiti, quibus etiam fuit facta ſubſtitutio, dicuntur honorati, & maximà quando inter liberos, & ad conſeruationem agnationis plures ſubſtitutionum gradus teſtator feciſſet.*

21 *Conditio, ſi ſine liberis, an per ingreſſum monaſterij deficiat ad excluſionem ſubſtituti.*

22 *Monaſterium eſſe loco liberorum nullibi probatur.*

EPITOME.

Liberorum appellatio non continet deſcendentes per fœminam in ſubſtitutione facta filijs inititutis hoc modo, & ſi vnus ex ipſis, & ſui liberi decederent ſine liberis, eiſdem ſubſtituit alterū ſuperuiuentem, & ſuos liberos, ſi teſtator filios maſculos prætulit, & ex alijs diſpoſitis appareat maſculos deſcendētes fœminis eſſe præferendos teſtatorem voluiſſe. Et quando qualitas maſculinitatis in conditione ſi ſine liberis cenſeatur repetita.

Conditio ſi ſine liberis per ingreſſum monaſterij ad fauorem ſubſtituti non deficit, quando ſubſtitutus eſt de liberis teſtatoris.

CONSILIVM CXIIII.

CVM ſuper prima ſubſtōne inter liberos Petri de Villars in eius teſtō facta, quę eſt fideicommiſſaria ad d.l.fi.ff.ad Treb. in præſenti ꝯſultatione ſit in primis laborandū, p̃mitto ꝓ ueritatis enucleatione, eam duos diſtinctos caſus, ſeu duo diuerſa capita ꝯtinere arg. eorū, q̃ dixit Bart. in l.3.§.filius ff.de lib.& poſth. Primum, qñ alter ex filijs primo loco inſtitutis ſine liberis legitimis, & naturalib. decederet, ſcḿ qñ liberi alterius ex filijs inſtitutis ſine liberis legitimis, & naturalib. decederent. Et in vtroq; caſu, vt verba ſubſtōnis apertè demonſtrant, ſupeŗuiuens, & ſui liberi ſubſtituti fuerūt, ordine tñ ſucceſſiuo ad no. per Bar. in l.Gallus §.quidā rectè, ibiq; alij ff.de lib.& poſth. Primum caſum, & caput nō eueniſſe ꝯcludo, qm̃ ambo filij inſtituti cū liberis deceſſerunt, cum & Bartholomeus, eiusq; liberi liberos adhuc ſuperſtites reliquerint, & Antonius cohæres liberos, cum quib. mortuus eſt, habuerit. Et q̃uis Ludouica eius filia nō ſit de illis, de quibus ſubſtō loquit̃, tñ Nicolaus, ꝗ monaſteriū capax ingreſſus eſt, dr̃ eſſe de illis, qui faciant deficere conditionē illā, ſi deceſſerint ſine liberis l. filiusf. §.cum quis gl. ff.de leg.1.& ibi Paul. Caſt.& alij. Igit̃ quoad partes, & perſonas ipſorum filiorum cohæredū ſubſtōnis conditio defecit, cū vterq; cum liberis maſculis, & fœminis deceſſerit l. ex facto §.ſi quis rogatus, & §.pen.ff.ad Treb.l.1.de cond.inſer.& l.non eſt ſine liberis de verb.ſign. cum alijs. Secundus aūt caſus, in quo liberis ſuperuiuens, eiusq; liberi ſubſtituti fuerūt, dr̃ eueniſſe in perſona duorū filiorū Antonij vcꝫ Philiberti, & Ioānis, qui ſine liberis poſt obi-
1 tum Antonij patris ſui deceſſerunt. Et † q̃uis ad illorū portionem regulariter deberēt dici uocati liberi Bartholomei, qui hoc in caſu ſubſtituti ſunt, ēt ſi adhuc Nicolaus, & Ludouica ſuperſint, arg.l.fi.§.filiū ff.de le.2.l.Lucius §.Caio ad Treb. hr̃ ꝑ Pau. Caſt. & alios poſt Bar. in l.pen.C.de impube.& alijs ſubſt. & in l.hæredes mei §.cū ita in materia fideicōmiſſariæ ſubſtōnis ff.ad Treb.& Alex. in conſi.38.lib.j. vbi ſi plurib. poſt illorū mortē facta fuerit ſubſtō, & cōtingat aliquē, ſeu aliquos ex illis pluribus decedere, ſubſtitutus ad eius, vel eorū portionē admittitur, non expectata oīum morte: tñ hoc fallit, qñ ſupereſſet ꝑſona, q̃ ex p̃ſumpta mēte ſubſtitutū excluderet arg.l.j.& ibi Paul.& Cuma.C.de cond.inſer. Soc. poſt Bar. in d.§.cū ita in 1.concluſ. poſita in fideicōmiſſaria ſubſtōne in 1.limitat.col.13.per d.l.pen.& per rōnem l.cū acutiſſimi C.de fideic.& l.gñaliter §.cum aūt C.de inſt.& ſubſt.ſub cond.fac.& per eundē Soc. in conſ.249.li.2.ꝓ ut Nicolaus in caſu noſtro eſt de ijs, ꝗ ex p̃ſumpta mente liberos Bartholomei ſubſtitutos excludunt, ut ꝓbatur ex ijs, q̃ doctores cōiter, maximè Alex. uolunt in l.ſi pater impuberes in 2.col.ff.de vulg.& pup.& refert, ac ſequitur Soc. in d.§.cū ita col.14. qui præſupponunt eos, qui ſunt de liberis teſtatoris, quiq; inter ſe ab inteſtato ſuccedunt, eſſe de ꝑſonis, q̃ ex p̃ſumpta mente ſubſtitutū excludant. Non poſſunt ēt liberi Bartholomei ex hac ſubſtōne admitti, quia ſubſtō facta liberis inſtitutorū facta fuit per nomen collectiuū, & poſt mortē pluriū liberorum, ꝗ ſunt inuicē ſubſtituti ad ea, q̃ uolunt doct. cōiter in d.§.cum ita, & ibi Soc. in materia fideicom. in 2.concluſ.colu.16.cum ſeq. ut igitur locus eſſet p̃dictæ ſubſtōni, mors oīum liberorum Antonij debuit expectari. Sed cum duo tm̃ ſic deceſſerint, & adhuc duo alij ſuperſint, vcꝫ Ludouica, q̃ dr̃ eſſe de liberis, arg. d.l. non eſt ſine liberis, & Nicolaus, qui in monaſterio profeſſus eſt, de duobus eſt in hac conſultatione tractandū, Primo, vtrum liberi ex Ludouica Antonij filia nati comprehendantur illis uerbis, & caſu, quo vnus ex ipſis, & ſui liberi decederent ſine liberis &c. Secundo poſito, ꝙ non comprehendantur, an Nicolaus, qui eſt de illis liberis, ingreſſus monaſterium, ſi in eo permanſerit, & deceſſerit, dicatur ſine liberis decedere, nec ne, ad excluſionē liberorū Bartholomei ſubſtitutorum. In his duob. tota nr̃a conſiſtit ꝯſultatio.

¶ Venio itaq; ad primum, in quo primo aſpectu vr̃ dicendū, ꝙ liberi ſaltem maſculi ex Ludouica ſint de liberis, qui condōnem illā, ſi ſine liberis decede-
2 rent, deficere faciant, ꝗa † liberorū appellatione in conditionib. filia teſtatoris, & nati ex ea ad ſubſtituti excluſionem continētur l.1. ubi caſus C. de cond. inſert. gl.1. in d.l. non eſt ſine liberis, l. iubemus

ſinautem

cum gl.iuncto princ.C.ad Treb. ¶ Secundo
conſiderandum,† ꝙ docto.qui volunt,vbicunq;
in parte teſtamenti fit mentio de liberis maſcu
in alia ſimpliciter de liberis,non eſſe maſculi
repetitionem faciēdam,quia ſi teſtator hoc
ſet,potuiſſet id dicere,ſicut in alia diſpōne fe
gl.vnicæ §.ſi verò C.de cad.toll.c.ad audiētiā,
tio.de decim.gl.in c.per exceptionem de pri-
in 6.cum alijs, inter quos fuerunt Bologn. in
32. poſito inter conſilia Alexan. lib.4.Soc.in
227.col.vlt.lib.2.Anan.in conſ. 22. Curtius in
34.col.9.& 15.loquuntur,inquā,hi doct.qn̄ nō
do hanc repetionem conſeruaretur propria
rum ſignificatio,quæ eſt, ut comprehendanť
tam maſculi deſcendentes,ſed ēt fœminę,&
dentes ab eis d.l.1.& ſupra dictū eſt.Igiť ubi-
eſſemus in caſu,in quo ſi qualitatis repetitio,
tatio expreſsæ fieret in vna parte teſtamenti
m,propria ſignificatio conſeruareť, ut quia
parte de liberis maſculis,& fœminis , in alia
liberis ſimpl'r mentio facta fuiſſet , tunc re-
fieri deberet, vt intelligať de liberis maſcu-
minis,& quia ſic proprietas verborum con
etur,à qua nō eſt in noſtris terminis receden-
niſi probetur expreſsè, aliam fuiſſe teſtatoris
tem,vt eſt caſus in d.l.1.& arg.l.non aliter ff. de
Quæ quidem ſuadentur ex ijs,quæ not.uoluit
in l.ſi ſtipulatus §.griſogonus ff.de uerb.obl.
l.vlt.ſ.licet perſona expreſſa in una diſpōne in
noncenſeatur repetita per illum text. tn̄ ſi ea-
perſona iterum in alia diſpōne repetatur abſq;
eſſione eiuſdē qualitatis, ſemper cum eadem
tate repetita cenſetur:Facit, quod uoluit ipſe
l.Iulius paulus ff.de cond.& demon. ꝙ repe-
condōnis,ſeu qualitatis dr̄ facta in eadem per
cuius repetitio fieret,ſecus in diuerſis pſonis,
q; uoluit in l.auia eo.tit. & in l. cū ſeruus ff. de
inſtit.Sed hic in vtraq; ſubſtōne eadem perſo
expreſsè fuit repetita,quia de eiſdē liberis in cō-
fit mentio,ergo in vtroq; caſu debet intelli
ſta repetitio qualitatis in altera expreſſæ, vc3,
telligatur de liberis maſculis , & fœminis ēt in
primæ ſubſtōnis,& ꝯn̄r liberi ēt fœminei ſexus
dāt liberos Bartholomei ſubſtitutos, illamq́;
itionem ſi ſine liberis faciant deficere. ¶ Ter-
arguitur:† illa opinio doctorum uolentium,
duobus filijs inſtitutis facta fuit inuicem ſub-
tio,ſi deceſſerint ſine liberis , ſi vnus cum filia,
deſcendentibus ex ea decedat, tunc dicta filia
teſtatoris non excludat patruum ſubſtitutū,
non facit hoc in caſu ex præſumpta mente te-
condōnem deficere,per d.l.1.C.de cond. in
hanc ſn̄iam docto.cōiter poſt Paul.de Caſt.in
79.ſequi vn̄r ; procedit hæc opinio, qn̄ ſubſtō
em fuiſſet facta filijs,vel deſcendentib. maſcu
inter ſe ab inteſtato poſſent ſuccedere, & à
ore tàm in inſtitutione,q̃ in ſubſtitutione fuiſ
honorati,& teſtatoris filiabus prælati: tunc em̄
eſſe dicerenť,qui ex præſumpta mente neptes,
os per fœminam deſcendentes excluderent ,
colligiť ex traditis per Soc. in l. cum auus in 3 . q.
totam maximè in col.61.in 4.caſu, per Alex. in
conſi.38.li.1.& lib.6.Paul.& Cuma.in d.l.1.C.de con
conſer.iunctis ijs,quæ hn̄r per Soci.in d.l.hæredes
§.cum ita col.14.Sed in caſu de quo agitur, li-
quibus facta ſubſtō,non fuerunt ſubſtituti,nec
ad gradum inſtitutionis filiab.proprijs , aut ne-
bus teſtatoris prælati,ergo tales non ſunt , ut ne-
& deſcendētes ab eis excludant.Et ſi prima opi
de qua ſupra,procedit, qn̄ filij inſtituti fuiſſent
inter ſe ſubſtituti ſub ꝯdōne,ſi decederent ſine libe
ris,& p̄lati fuiſſent ſororib.ſuis, q̃uis hic caſus ēt ſa
tis dubius ſit,ut ex dictis multorū, q ꝯriū tenuerūt,
conſtat d.l.1.& in d.l.cum auus cum ſimil. ergo ſe-
cus erit dicendum,qn̄ ſubſtō eſſet facta liberis , qui
nec inſtituti eſſent,nec prælati filiab.teſtatoris.Et vl
tra p̄dicta facit, quia maior excluſionis rō militat
in filijs inſtitutis,q̃ in alijs liberis filiorum,cum filij
tpe teſtamenti,& mortis teſtatoris extarent, liberi
verò filiorū non,arg.eorum, quæ hn̄r in l. qui filiab.
ff.de leg.1.in l.ſi cognatis ff.de reb.dub.l. cum ita §.
in fideicom.ff.de leg.2.& l.fi.C.de verb.ſign. ¶ Quar
6 to ſic arguitur,† liberi filiorum primo loco inſtitu
torū non reperiuntur honorati ante ſubſtōnem ip-
ſis factā,quia ij ſolum poſiti ſunt in condōne,ut ibi,
& caſu,quo vnus ex ipſis,& ſui liberi decederent ſi
ne liberis &c.ergo non dn̄r vocati l. ſi quis ſub con
ditione ff.ſi quis omiſ.cau.teſta.gl.in l.Lucius la 2.ff.
de hæred.inſtit.cum alijs pro hac opinione cōi alle
gatis . Quo fit, ut ipſis non honoratis non potuerit
fieri ſubſtō fideicommiſſaria,per q̃ onerarentur l.ab
eo C.de fideic.Soc.in conſi.69.li.3.cum ſimil.Quòd
aūt ipſis facta fuerit ſubſtō fideicom. ſupra præſup-
poſui,& probať ex verbis ſubſtōnis,iuncta l.fi. ff. ad
Treb.ac ēt quia ſi hæc ſubſtō fuit compendioſa', ut
ipſius uerba arguunt,iunctis not.per Bart. in l. Cen-
turio ff.de vulg.& pup.poſt aditatem hæreditatem ,
atq; pupillarem ætatem habuit effectum fideicom
miſſariæ d.l.Centurio,ibiq; Bar.& alij,l. cum preci-
bus,& ibi doct. C. de impub.& al. ſubſti. igitur hæc
prima ſubſtō liberis filiorum inſtitutorū facta non
7 debet ualere,nec effectum ſortiri . ¶ Quinto † dr̄ia
debet eſſe inter ſubſtitutum,& illum, cui fit ſubſtō,
quis enim ſibimet ſubſtituti non pōt l. ſed ſi plures
in fi.ff.de vulg.& pup.arg.c.fi.de inſti.& ca.fi.de iure
patron.Sed in hoc caſu liberi filiorū primo inſtitu-
torum fuerunt ipſiſmet ſubſtituti , ut ex verbis ſub-
ſtitutiōis colligiť,ergo ſubſtō fuit inualida. ¶ Sexto
colligiť ex diſpoſitis in teſtō,ꝙ teſtator per ſubſtitu
tiones factas animum conſeruandi agnationē non
habuit,q̄ per maſculos,& non per fœminas conſer-
uať,ut infra diceť.Non poſſumus igiť dicere , ꝙ ob
agnationis conſeruationem illa condō,ſi ſine libe-
ris,poſita in prima ſubſtitutione debeat intelligi ſo
lum de maſculis , cum tenētes ꝯrium ſolum in hac
rōne conſeruandæ agnationis principaliter ſe fun-
dent.Quòd aūt teſtator agnationē conſeruare non
cogitauerit,conſtat ex ſecunda ſubſtōne facta am-
bobus filijs de Camione,qui erat de agnatione,& fi
liabus teſtatoris p̄latus fuit: nā ipſe fuit ſubſtitutus,
ſi ambo filij,& ſui liberi decederent ſine liberis ma-
ſculis,& fœminis. Ergo teſtator uoluit Camionem
excludi poſſe,& debere à neptibus, ꝯn̄r illā ſubſtō-
nem non fecit ad conſeruandam agnationē, igitur
nec aliam,ſed quia ſic illi placuit.Ex quibus inferť,
verum non videri,ꝙ ſi teſtator p̄tulit maſculos filia
bus ſuis,multo magis neptibus ex filijs,quia neptes
magis à teſtatore vn̄r dilectæ,q̃ filiæ,cum neptes Ca
mionem excludant,& Camio filias, quæ ēt à nepti-
bus excluduntur p regulā illam , ſi uinco vincentē
te,multo magis vinco te l. de acceſſionib. ff. de di-
uerſ.& temp.præſcrip. ¶ Prædictis tn̄ omnibus non
repugnantibus quemadmodum rectè intelligenti
nō debent obſtare,ꝯrium in puncto iuris uerius eſ-
ſe exiſtimo,ꝙ in hac ſubſtōne facta iiberis illius filij
qui prędeceſſit,de liberis alterius filij ſub condōne,
ſi deceſſerint ſine liberis , filij Ludouicæ nequeant
dictā cōditionē facere deficere, quin liberi Bartho
lomei ſubſtituti admitti poſſint.De Ludouica non
eſt q̄rendum,neq; dubitandū, quia cum hic agatur

de ſubſtitutione facta liberis de liberis filiorum pri
mo loco inſtitutorum, & ipſa non ſit de liberis illo
rum liberorũ,ut patet,ſed de liberis filiorum hære-
dũ inſtitutorum,hoc eſt Antonij,ſequit̃,ꝙ talẽ con
ditionem adiectam liberis quib. ſubſtõ facta fuit,
non poſſit facere deficere . An aũt ipſa Ludouica
fecerit deficere condõnem, ſi decederent ſine libe-
ris, adiectam perſonis filiorũ vꝫ Bartholomei , &
Antonij,fruſtra dubitari ꝯtingit, cũ Antonius eius
pater habuerit ẽt filios maſculos,ꝑꝑ quos conditio
abſq; dubio defecit,& non ꝑꝑ Ludouicam,q̃ ex p̃-
ſumpta mente teſtatoris ſubſtitutos excludere non
potuit in caſu , quo Antonius eius pater illam ſolã
habuiſſet per ea,quæ ſupra ſæpius repetita fuerunt.
¶ Modo ꝙ liberi ipſius Ludouicæ nequeant exclu
dere liberos Bartolomei in effectu ſubſtitutos,mul
tipliciter oſtendit̃,& primo , nã ſicut Ludouica eo-
rum mater ꝑ ſe non potuiſſet excludere Bartholo-
meum patruum in caſu,quo Antonius cũ ipſa ſola
deceſſiſſet,& hoc ex p̃ſumpta mente teſtatoris, qui
uoluiſſe p̃ſumit̃ Bartholomeũ inſtitutũ, & ſubſtitu
tum nepti eſſe p̃ferendũ,tum quia tàm in inſtõne,q̃
in ſubſtõne illum filiab.ſuis p̃tulit,vt ex diſpoſitis in
teſtõ apparet,tũ quia magis dilectus à teſtatore fuit,
8 q̃ eſſent fœminæ deſcendentes,† ex quo per illum,
& non per fœminas nomen agnationis , & familiæ
ſuæ conſeruari poterat arg. §.cæterum Inſtit. de le-
git.agn.ſucceſſ.l.non facilè §. cognationis ibi agna-
tio propriè vocat̃,q̃ per mares ꝯtingit,l. iureconſul-
tus §.1.ff.de gradi.l. 1.§. ſed & ſi ſeruus ff. de uentre
& inſpicien.colligit̃ ex ijs,q̃ ſupra dixi poſt Paul. de
Caſtr.in d.conſi.79.Ita nec filij Ludouicæ , qui ſunt
de aliena familia,& agnatione,debent excludere li-
beros Bartholomei de agnatione,& familia teſtato
ris; quos ẽt teſtator pariter filiab.proprijs,& earũ li-
beris prætulit . Quibus adde,ꝙ filiabus ſuis teſtator
non ſolũ maſculos filios,illorumq́; liberos prætulit
ſed extraneum quoq;,hoc eſt Camionẽ ex fratre ne
potẽ,quem cũ liberi maſculi nati ex filijs teſtatoris
excludant,filias igitur ẽt minus dilectas excludent,
9 † quia ſi unico vincentẽ te multò magis vinco te l.
de acceſſionibus ff.de diuer.& temp.præſcrip. quæ
regula in caſu non reperitur limitata , & procedit ,
qñ ſumus circa idem, atq; eadem , uel maior rõ in
vtroq; militat,Bar.in d.l.de acceſſionibus,Cyn.in au
thẽ.licet C.de natur.lib.Nos aũt ſumus circa eandẽ
hęreditatem,eademq;,imò maior rõ militat , quia
liberi uincunt ex diſp̃one teſtatoris,& ex eo,ꝙ ſunt
de liberis : quæ rõ militat ẽt quoad filias fœminas
teſtatoris,ut à liberis filiorũ excludantur : Infertur
itaq; ꝙ ſi liberi filiorum inſtitutorum excludunt fi
lias,debent etiam neptes,ſuoſque liberos exclude-
re , arg.l.ſi uiua matre C.de bono.mater.ſi.n.de quo
magis vr̃ ineſſe,& ineſt,ergo & de quo minus,auth.
multo magis C.de ſacroſan.eccleſ.& C.de epiſc. &
10 cleric.ac ẽt quia † teſtatoris filię magis dilectæ cen-
ſentur,q̃ neptes,& illarum liberi,qui tꝑe teſtamen-
ti nondum erant in rerum natura arg. l. qui filiabus
ff.de leg.1.l.cum ita §.in fideicom.de leg.2.& l.ſi co
gnatis ff.de reb. dub. ¶ Secundo principaliter pro
11 hac opinione conſidero, † ꝙ in caſu primæ ſubſtõ-
nis factæ filijs maſculis inſtitutis ſi eueniſſet alterũ
deceſſiſſe cũ filiab.fœminis dumtaxat,illæ,patruum
ſuum à ſubſtõne ex coniecturata mente teſtatoris
non excluſiſſet , q̃uis dicerent̃ de liberis d. l.1.C. de
condi.inſert.cũ alijs: Et ꝯñr illa conditio,ſi ſine libe
ris appoſita ſubſtitutioni factę inter filios maſculos
inſtitutos , & inter ſe ſubſtitutos debet intelligi de
liberis maſculis,& non de fœminis,ut colligitur ex
ijs,quæ hñr in d.l.1.ubi Paul.Cuma.& alij , & Soci.
in d.l.cum auus col.61.uerſi.quartus caſus cum alijs
pluribus ad hoc ſupra allegatis . Hæc igit̃ qualitas
maſculinitatis in illa ꝯdõne ſubintellecta debet di-
ci repetita ẽt in eademmet conditione,quatenus il
12 la ſe ad liberos filiorum refert , tum quia † qñ eadẽ
perſona repetit̃,debet dici cum eadẽ qualitate repe
tita,Bar.in l.ſi ita ſtipulatus §.griſogonus col.vlt.ff.
de verb.obl. tum quia qñ plures perſonæ ſub eadẽ
oratione cõprehenduntur,atq; reguntur ab eodem
verbo,qualitas expreſſa, , uel ſubintellecta in perſo-
na prius noĩata debet dici in alia perſona repetita,
Bar.in l.ſeiæ §.Caio ff.de fund.inſtru. & in l. in repe-
tendis ff.de leg.3.& facit quod uoluit Dec.in conſ.
170.col.3.uerſ.ſeptimo.Et igit̃,perinde ac ſi dictum
fuiſſet,& caſu quo unus ex his, & ſui liberi decede-
rent ſine liberis maſculis legitimis , & naturalibus
ſubſtituit ſuperuiuentem,& ſuos liberos . Quod ſi
ita dictum eſſet,proculdubio Ludouica,eiuſq; libe
ri non poſſent facere deficere illam condõnẽ ad ex-
cluſionẽ liberorũ Bartholomei,ergo &c. ¶ Quòd
13 † aũt conditio,ſi ſine liberis, appoſita priori ſubſtõ-
ni tã filijs,q̃ liberi illorum factę intelligat̃ de liberis
maſculis per maſculum deſcendentib. tm̃ , colligi
põt euidenter ex multis cõiecturis, ex quib.euidẽs
mens teſtatoris colligit̃,arg.l. licet imperator ff. de
leg.1.iuncta d.l.1.C.de cond.inſer. Prima cõiectura
eſt,quia maſculos deſcendentes , ac ẽt collaterales
de agnatione p̃tulit filiabus proprijs , ergo ẽt nepti-
bus,& illarũ filijs ſaltẽ deſcendentes maſculi debẽt
dici p̃lati,arg.l.d.l.ſi uiua matre. Alia eſt cõiectura,
quia veriſimiliter,imò neceſſario dicendũ eſt,ꝙ cõ
ditio,ſi ſine liberis,ſimpliciter appoſita ſubſtõni fa-
ctæ Camioni dę filiab.teſtatoris,intelligatur, atque
interpretari debeat,ut ſolum liberos maſculos Ca-
mionis cõprehendat:alioquin ſequeret̃ , ꝙ teſtator
filias fœminas Camionis,q̃ non ſunt de propria te-
ſtatoris ſucceſſione,cum ſint collaterales, & ſic ex-
traneæ.§.cęteri Inſti.de hęre.quali.& diff.filiab. pro-
prijs p̃tuliſſet:qđ q̃ inhumanum, & abſurdum eſſet
dicere,neminẽ latet,arg.l. cũ acutiſſimi C. de fidei-
cõ.& d.l.cũ auus:Cum itaq; in dicta tertia ſubſtõne
ſub illis uerbis,ſi decedat ſine liberis , ſolũ maſculi
cõprehendant̃ , idẽ ẽt dicendũ eſt de poſitis in pri-
ma ſubſtõne,ueluti ſupra quoq; probatũ fuit. Ter-
tia cõiectura colligit̃, quia in ſecunda ſubſtõne fa-
cta de Camione nepote teſtator dixit , ſi ambo de-
ceſſerint ſine liberis maſculis,vel fœminis,in prima
verò,& tertia dixit ſimpliciter,ſi ſine liberis:ex quo
apparet ipſum uoluiſſe condõnes expreſſas diuerſi-
ficare,& in prima,& tertia ſolũ maſculos,& nõ fœ-
minas ſub illis uerbis ſine uoluiſſe cõprehẽdere, tũ
quia ſi fœminas quoq; uoluiſſet cõprehẽdere, hoc
vtiq; expreſſiſſet,ſicuti fecit in ſcđa ſubſtõne: & cũ
non expreſſerit,dicendũ eſt ipſum noluiſſe compre
hende,arg. d.l.vnicæ.§.ſi naũt C.de cadu.toll.c.ad au
dientiã de dec.l.ſi ſeruũ §.nõ dixit p̃tor ff.de acq.hę
re.l.ſed & ſi ſine §.ſed qđ ff.de minor.c.nonne de p̃-
ſcri.& in terminis ita ponderat Soc.in conſ.227.col.
vlt.li.2.Anan.in conſ.22.Alex.conſi.38.li.6.& Anch.
14 in conſ.113.cũ ſimil.† tũ quia ſi ſubintelligeret̃ repe
tita illa qualitas maſculinitatis,& fœmininitatis,eſ-
ſet ꝯ theoricam Bart.& aliorũ in l.ſeiæ §. Caio ff.de
fund.inſtr.in l.Iulius paulus ff de cõd.& dem.& in d.
l.ſi ita ſtipulatus §.griſogonus cũ ſimil. vbi qualitas
exp̃ſſa uni ꝑſonæ adiecta in una orõne nõ cenſet̃ in
alia orõne repetita,in qua fieret mẽtio de eadẽ ꝑſo
na,& minus ſi de alia,& diuerſa ꝑſona , ꝑut in caſu
ocurrẽti factũ fuit:nã in prima ſubſtõne ſub ꝯdõne
fuerũt exp̃ſſi liberi unius,& ſuorũ liberorũ , in ſcđa
liberi amborũ filiorũ,& eorũ liberorũ , in tertia li-
bea

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

eri Camionis,q oẽs diuerſæ pſonæ cenſenẗ,argõ
orũ,q̃ uolunt doc.poſt Bar.in l.cõmodiſſimè ff.de
h.&poſth.liberi nãq; unius diuerſi sũt à liberis am
orũ:Tum ẽt quia ſi in prima,& tertia ꝯdõne appel
tione liberorum ſubintelligeretur de maſculis,&
œminis,ueluti propria uerborum innuit ſignifica
o iuxta d.l.1.& d.l.non eſt ſine liberis, profectò in
ida ſecũda ꝯdõne fruſtratoriè fuiſſet expreſſum
e maſculis,& fœminis,qa ſatis fuiſſet dicere,ſi de-
ederent ſine liberis ſimpliciter:ꝙ non eſt dicendũ,
rgũ.l.ſi qñ ff.de lega.1.cum ſimil. Cum ergo uerba
e maſculis,uel fœminis debeant aliquid operari,
icendum eſt ea fuiſſe appoſita,ut oſtẽderent men
em teſtatoris,qualis in prima,& ſecũda ꝯdõne fue
it,argu.l.Labeo.ff. de ſupel.lega.nam † ex diuerſi-
ate uerborum diuerſitas mentis teſtatoris colligi
ebet,præſertim cum hoc in caſu inter primam,&
ecundam ſubſtitutionem diuerſa ratio appareat:
am in prima per exiſtentiam liberorum agitur de
xcludendo liberos,& deſcendẽtes ſubſtitutos,in
ecunda de excludẽdo extraneũ,hoc eſt collatera-
em ſubſtitutum,eiuſq; liberos,quib.non ita debeẗ
æreditas,ſicut aſcendentib.argum.d.l.cum acutiſ
i,& clariſſimi iuris eſt. ¶ Ex prædictis, pluribus
 cum alijs,q̃ ad fauorẽ liberorũ Bartho.poſſent cõſi-
derari,in iudicãdo ab hac opinione recedendũ nõ
eſt,attenta mente teſtatoris, q̃ euidenter ex plurib.
conijci põt,ut liberi nati ex fęmina deſcendẽte nõ
debeant liberos maſculos de agnatione,& familia
teſtatoris excludere,quin poſt mortem filiorũ ma
ſculorũ Antonij,ſi deceſſerint ſine liberis,debeant
ex ſubſtitutione admitti liberi maſculi Bartholo-
mæi ad hæreditatem teſtatoris , non obſtantib.libe-
ris Ladouicæ. ¶ Quæ ſñia ut clarior appareat,addu
cta pro patre ꝯria iam rñdeo:&in primis nõ obſtat,
q liberorum appellatio in ꝯdõnibus ẽt liberos , ac
deſcendentes p filiam fœminã comprehendit,glo.
in d.l.non eſt ſine liberis cum alijs, nã huic motiuo
reſpondetur primo † hoc uerũ eſſe,attenta propria uer-
borum ſignificatione;at qñ de ꝯria teſtatoris men-
te appareret,ſecus eſſet: nam tunc ſolum liberi de-
ſcendentes ex maſculis continentur: & hoc eſt,qđ
uoluit in terminis dicere tex.in d.l.1.C. de cond.in
ſert.ubi caſus.In occurrenti uerò q̃ſtione ex multis
apparet cõiecturis,de quib.dictum eſt,ꝙ teſtator in
ꝯdõne primæ,ſubſtitutioni adiecta appellatione li-
berorũ ſolum de maſculis,& non de fœminis uo-
luit intelligere,ergo motiuũ hoc facilè ceſſat. Præ
terea ueluti fuit oſtenſum,qualitas maſculinitatis,
quæ neceſſariò ſubintellecta eſt in ꝯdõne,ſi ſine libe
ris,quatenus illa ſe ad filios inſtitutos refert, debet
cenſeri repetita in eadẽ ꝯdõne,in q̃tum ſe refert ad li-
beros filiorum,quib.ẽt facta fuit ſubſtitutio : ergo
nati ex filia non debẽt appellatione liberorũ cõpre
hendi.Non obſtat ſm argm̃,qđ prima fronte vr̃ ur-
gere,dum dicebaẗ,ꝙ qualitas adiecta ꝯdõni appo-
ſitæ in ſecunda ſubſtitutione facta de Camione, ut
intelligatur de maſculis,& fœminis,debeat dici re-
petita in ꝯdõne primæ ſubſtitutionis , quia ſic pro-
pria ſignificatio illorum uerborũ ſimpliciter,ſi ſine
liberis,conſeruareẗ,arg.d.l.1.& d.l.non eſt ſine libe-
ris cũ ſimil.Primo nãq; motiuũ põt euitari, ꝙ † p̃-
dicta ꝓcederẽt regulariter,&in dubio,qñ nõ appa-
ret de ꝯria teſtatoris mente: ſecus ſi de ea appare
ret euidenter d.l.1.& argu.l.nõ aliter.ff. de leg.3.Ap
parere aũt uidenter dr̃,qñ per coniecturas apparet,
prout in caſu noſtro multipliciter apparet,ut ſupra
dictum fuit,argu.l.licet Imperator ff.de lega.1.& hr̃
per Deciũ,ubi ego dixi,in rub.extra de ꝓbat.Secũ
do rñdeo,ꝙ qualitas adiecta perſonæ,uel rei in una
oratione non cenſetur in alia repetita,Bar.in d.l.ſe-
iæ §.Caio,in d.l.in repetendis,& in d. §.griſogonus.
Tertio qualitas adiecta uni pſonæ in una oratione
non cenſeẗ repetita in altera pſona expreſſa in alia
oratione,ut colligitur ex uerbis Bart.in l.iulius pau
lus ff.de cond.& demon.ſed pſonæ liberorũ in pri-
ma ꝯdõne ſunt diuerſę à pſonis liberorũ in ſecũda,
argu.nota.p Bart.& alios in d.l.cõmodiſſimè, & ſu-
18 pra dixi,ergo &c. Quarto rñdeo,ꝙ † licet qualitas
adiecta in prima diſpoſitione qñque poſſit dici in
ſequenti repetita,ut per Bar.in d.l.ſeiæ.§.Caio,& in
d.§.griſogonus,& in dict.l.in repetendis,& p Are-
tin.in conſi.1.qui in his terminis loquuntur, tñ qua
litas adiecta pſonæ expreſſa in ſequẽti oratione nõ
debet in præcedenti oratione,ſeu diſpoſitione dici
repetita:Ratio eſt,qa præcedentia magis influunt
in ſequentia,q̃ ſequentia in p̃cedentia,ueluti in no
ſtris terminis uoluit Bar.in l.auia ff.de ꝯd.& demõ.
qui dicit maioris efficaciæ eſſe p̃cedentia ad ſequẽ
19 tia,q̃ è ꝯ.Quinto,et ultimo dico,†ꝙ qualitas expreſ
ſa,& adiecta uni p̃ſonæ in una oratione cenſetur in
alia oratione repetita,in qua de eadẽ pſone fit mẽ-
tio,qñ eadẽ repetitionis ratio militat,ſecus ſi diuer
ſa Bart.in d.§. griſognonns in pen.col ibi oppo.hic,
& argu.nota.per ipſum in l.3.§.filius uerſ.uenio ad
quartũ ff.de libe.& poſth. & in l. talis ſcriptura in fi.
& in l.licet ff.de lega. 1.ſed alia militat ratio in pri-
ma ſubſtõne,q̃ in ſecũda,qa in illa agitur de exclu
dendo liberos ſubſtitutos,in ſecũda de excludẽdo
Camionem,&ſuos liberos collaterales;ideò nil mi
rũ,ſi ꝯdõ illa,ſi ſine liberis maſculis,& fœminis nõ
põt dici in prima ſubſtitutione repetita,ubi de libe
ris ſimpliciter mentio ſit:qm̃ facilius collaterales,q̃
deſcendentes teſtatori ab illius hęreditate excludũ
tur. ¶ Non obſtat tertium,& quartũ argm̃, q̃ ad idẽ
tendunt,ꝙ ex quo liberi Antonij poſt eorũ patrẽ
non reperiuntur honorati,non potuit ẽt ipſis per fi
deic.ſubſtitui arg.l.ab eo C.de fideic.Propierea illa
opinio doctorum uolentium,ꝙ qñ pluribus liberis
maſculis inſtitutis facta fuit inuicẽ ſubſtõ in caſu,
quo unus ex eis ſine liberis deceſſerit,& ꝯtingat al-
terũ cũ filia fœmina decedere,nihilominus ſupſtes
ſubſtitutus admittiẗ,qm̃ filia ꝯdonẽ illam,q̃ de libe
ris maſculis tm̃ intelligiẗ,non facit deficere,nõ po-
terit procedere in caſu,quo liberis non honoratis
fuiſſet facta ſubſtitutio,ſed ſolũ,qñ hi fuiſſent ho-
norati per regulam ſupra poſitam ; Quia prædictis
rñderi põt,ꝙ in hoc caſu nõ ſolũ teſtatoris filij fue-
rũt honorati,ſed ẽt eorũ liberi,quib.ſubſtitutio fa-
cta fuit,& ideò rectè ijs de iure ſubſtitui potuit.
20 Quòd aũt † liberi filiorum inſtitutorũ fuerint ho-
norati,& uocati,haud ſimpliciter in ꝯdõne poſiti,
demonſtratur,nam ultra ꝙ ipſi fuerint in ꝯdõne po
ſiti,pp quod tacitè inuitati ſunt,aut certè inter eos
dr̃ reſeruatum ius ſuccedendi ab inteſtato arg.d.l.
Lucius la 2.l.filiusfam.§.cum quis iunctis ibi nota.
per Paul.de Caſtr.ff.de lega. 1. illis ẽt teſtator fecit
ſubſtitutionem de liberis alterius filij teſtatoris, ut
in teſtõ,ibi & caſu ,quo unus ex ipſis , & ſui liberi
decederent ſine liberis &c.eiſdem ſubſtituit alterũ
ſuperuiuentem,& ſuos liberos;Noto illam dictio-
nem eiſdem,q̃ in uno tm̃ uerificari non põt, ſed in
pluribus l.fi.ff.ad Treb.l.ubi numerus ff.de teſtib.&
arg.l.1.§.eum qui ff.de poſtulan. & eorum , q̃ dixit
Bart.in l.talis ſcriptura ad fi.ff.de lega.1.Quo fit, ut
dicantur honorati,atq; uocati,ut fuit ſñia Bar.in l.
Centur.ff.de vul.& pup.& hoc maximè uerũ eſſe di
ceẗ,qñ teſtator inter liberos,& ad conſeruationem
agnationis plures ſubſtitutionis gradus feciſſet: nã
ex his ſimul iunctis liberi poſiti in ꝯdõne diceñt ẽt

honorati

honorati,& uocati:ita intelligo,& ſaluo id,qđ uo-
luit Petrus de Ancha,in conſi.70.ↄ̄ Philippum &c.
arg.d.l.cū acutiſſimi,qui dixit ita limitari gl.cōiter
approbatam in d.l.Lucius la 2.& illud d.Petri vt ſu
pra ſaluatum ſequitur Alex.in conſi.64.lib. 5. itaq;
ego alias cōſulendo Ancha. ſaluabam,q̃uis aliqui,
inter quos fuit Soc. illum impugnare conati fue-
rint:ſed ipſi non loquuntur,qn̄,ultra ꝙ liberi eſſent
in conditione poſiti,ēt grauati eſſent,ſeu illis facta
fuiſſet ſubſtitutio.Et his tribus,de quib.dixi cōcur
rentib.intelligo ēt,&ſaluo illud,qđ uoluit Bar.in d.
l.Cēturio,quē ſequutus eſt Alex.in d.conſi.64. Pro
qua opinione So.in d.l.cū auus circa fi.infinita alle
gat,& eſt expreſsè de mēte ſua,ꝙ liberi poſiti in cō
ditione,quib.teſtator ſubſtitutionē fecit, dicātur
inuitati,& honorati,concurrētib.aliis coniecturis;
quarū una cōiectura eſt,qn̄ teſtator inter ipſos libe
ros, & ad conſeruationē agnationis ſuæ plures fe-
ciſſe ſubſtitutionū gradus,arg.d.l.cū acutiſſimi.Plu
res aliæ poſſunt colligi cōiecturæ ēt ex ijs, q̃ ſupra
diximus,arguēdo pro parte liberorum ſubſtituto-
rū,ex quib.dicta in tertio,& quarto argō facile ceſ
ſat.¶Non obſtat argm̄ quintū in ordine, qm̄ uerū
eſt,liberos teſtatoris fuiſſe ipſis liberis eiuſdem ſub
ſtitutos,non tn̄ illi liberi ſubſtituti illimet ſunt,qui
bus ſubſtitutio facta fuit,ſed alij:verba nāq; ſubſti-
tutionis primæ apertè demōſtrant,ꝙ euenientе ca
ſu,quo liberi alterius filii decederēt ſine liberis tūc
liberi alterius filij teſtatoris ſubſtituti dicerenť, &
ſic non ijdē,¶Vltimum quoq; motiuū non aduer-
ſatur,qđ ualde coloratum vr̄,dum conſideratur,te
ſtatorem ſubſtituiſſe non ratione conſeruationis
agnationis,ſed potius maioris dilectionis, uel ſui
uoti adimplendi cauſa,argu. l.1.C.de ſacroſ. eccle.
Nā huic argō primo rn̄detur, ꝙ & ſi filiæ filiorum
teſtatoris,q̃ ſunt de liberis illius,excludant Camio
nem, ſuoſq; liberos,nō tn̄ ſequitur inde,ꝙ dictæ ne
ptes excludere poſſint filias teſtatoris ex illa regu-
la,ſi uinco uincentē te &c.q̃ nō procedit,qn̄ diuer
ſa ratio militat,Cyn.in aath.licet.C.de natur.lib.quē
refert,& ſequitur Bar.in d.l.de acceſſionib.ſed alia
militat ratio in Camione,alia in filiabus teſtatoris,
neptes.n.hoc eſt filiæ filiorū teſtatoris Camionem
excludunt,qa cenſeri nō debet,teſtatorem uoluiſ-
ſe p̄ferre extraneum propriæ ſucceſſioni deſcendē
tium maſculorū,ſeu fœminarum d.l.cū acutiſſimi,
at non exeludunt filias teſtatoris,qa & ipſæ ſunt de
deſcēdentib,& ſic de ꝓpria ſucceſſione teſtatoris,
eiuſdemq;ſunt ſexus,priores tn̄ gradu,& ſic p̄ferē-
dę neptib.uel ſaltē ſimul admittēdæ,qn̄ ex diuerſis
ſunt parentib.§.cum filius inſti.de hæred.q̃ ab inte-
ſta.auth.in ſuceeſſ.C.de ſuis,& legi.& in §.j.in auth.
de hær.ab inteſta.cū ſimi.¶Et ſi diceret, quare Ca-
mio afertur filiab.teſtatoris,nō aūt neptibus? Rn̄de
ri pōt hoc cōtingere, quia teſtator ſic uoluit, atq;
optima ratione:filiab.namq;prouidit expreſsè di-
ſponendo,& illis dotes relinquendo,ac ēt eas ſub-
ſtituendo in caſu, quo Camio ſine liberis decede-
ret:neptibus uero,alijſq; deſcendentib.fœminis ni
hil expreſsè reliquit,neq; eas in aliquo honorauit,
ꝓpterea illarum immemor videretur,de ijs ſaltem
in condōne mentionem fecit in caſu,quo ambo fi
lij ſine liberis decederēt.Neq; ob hoc cēſeť illas ho
noraſſe,l.ſi qs ſub condōne. ff.ſi qs omiſ. ca.teſt.ſed
id dūtaxat eis reſeruaſſe,qđ lex illis ɔcedit, hoc eſt
ab inteſtato ſucceſſionē d.l.Lucius la 2,qđ ius teſta
tor auferre noluit,ne eas odio ꝓſequi uideret, ut
in ſimili colligiť ex ijs,q̃ ponit Soc.in d.l. cum auus
in 3.q.& odiū nō potuit cadere in neptes teſtatoris
nondu natas,arg.l.ſiquis in ſuo §. legis. C. de inoffi.
teſtam.¶Adde,ꝙ ex multis coniecturis colligiť,te
ſtatorē noluiſſe liberos natos ex fœmina deſcēden
tes, ſicut nec fœminā ipſam poſſe liberos ſuos ma-
ſculos à ſuis filijs deſcendentes excludere,ut ſupra
dictū fuit;q̃ coniecturæ in filiab.teſtatoris non mili
tant,qa licet uoluerit neptes ſuas debere Camionē
excludere,non tn̄ apparet ipſum uoluiſſe,illas eſſe fi
liab.p̄ferēdas,ut ex prędictis colligitur.Cū itaq; di-
uerſa inter eos ratio militet;ceſſare debet argm̄ il-
lud,ſi uinco uincentē te, multò magis uinco, te:&
hæc rn̄ſio colligitur ex tex.cum ibi not ꝑ gl.in c.au
thoritate de conceſſ.pręben.ꝑ q̃ glo. & doct.ibi ap-
paręt, regulam illā ſi uinco uincentē te multū deci
pere,& facilè ſubuerti poſſe.Et hæc quoad primam
q̄ſtionē ſatis ſuperq; dicta ſint. ¶ Capio nūc ſecun-
21 dā hæſitationē, † vtrū Nocolaus ingreſſus monaſte
rium dicatur ſine liberis decedere ad effectū, ut illa
conditio ſi ſine liberis deficiat, vel ſaltē habeatur
ꝓ nō adiecta,& nō ſcripta fauore monaſterij, ut ad
ipſum bona ꝑueniant excluſo ſubſtituto? Et cū ſu-
pra fuerit concluſum,Nicolaū ipſum fuiſſe à teſta-
tore uocatū,& honoratū,qa liberi filiorū teſtato-
ris non fuerunt ſimpliciter in ɔdōne poſiti,indubi
tāter uerū eſſe vr̄,ꝙ Nicolaus ꝑ ingreſſum religio-
nis non dicať ſine liberis deceſſiſſe, uel ꝙ illa ɔdō-
nalis ſubſtitutio ꝓ nō ſcripta habeatur fauore mo
naſterij,& uitæ contēplatiuę,ne grauati per fideic.à
contemplatiua retrahantur,ut eſt tex.clarus in c.in
p̄ſentia de ꝓba.ibiq; doct. cōiter,& idē probatur in
§.ſed & hæc p̄ſenti in auth.de ſanctiſs.epiſ.auth.niſi,
ibiq; docto.C.ad Treb.hr̄ in auth.ingreſſi, & in au-
then.ſi qua mulier C.de ſacroſ. eccle. & in c.ſi qua
19.q.ulti.& ita per plura argumēta ɔſuluit in noſtris
terminis Alex.in conſi.121.col.4.lib.2.¶Attn̄ in ca
ſu,de quo agitur,ↄ̄riam ſn̄iam magis probandā du
xi conſiderans principaliter, ꝙ liberis deced ntib
ſine liberis ſubſtituti fuerunt liberi,& deſcendētes
ipſius teſtatoris:Quo fit,ut diſpoſitio d.c.in præſen-
tia,& d.§.ſed & hæc præſenti cum ſimil.locū ſibi in
hoc caſu non uendicet,ut uoluit Bal.in d.auth.niſi
rogati,quē refert,ac ſequitur Alex. in d. conſ.121.
col.4.uerſ.in hāc partem &c. qui licet ↄ̄ ſubſtitutū
ad fauorē monaſterij conſuluerit,tn̄ ipſe inquit,ꝙ
ſi ſubſtitutus eſſet de liberis teſtatoris, monaſteriū
loco liberorū non haberetur,ſeu non faceret ɔdō-
nem illā haberi ꝓ nō ſcripta.idē uoluit, & ſequitur
Soc.in l.cum auus col. 24. & 25.in uerſi.p̄terea filij
ib ſm corrolarium ff. de cond.& demon. ubi poſt
plures,quos inferius allegat in col.78.in uerſi.circa
ſecundā hoc expreſsè uoluit,non.n.monaſteriū lo-
co filiorū hr̄,nec ɔdōnem facit deficere, qn̄ agitur
de excluſione liberorū teſtatoris ſubſtitutorū:&ne
contingat liberos ſubſtitutos à monaſterio exclu-
di,ceſſat interpretatio,ſeu ꝓuiſio d.c. in p̄ſentia, &
d.§.ſed & hæc præſenti.ſicut ceſſare dr̄,qn̄ aliud mo
naſterium eſſet ſubſtitutū,ne priuilegiatus ſuo pri-
uilegio ↄ̄ æquè priuilegiatum utatur,arg.eorū.quę
hn̄r ꝑ Bar.in auth.quas actiones.C. de ſacroſ.eccle.
c.cū cauſam de p̄ben.& hr̄ in d.§.ſed & hæc pręſen
ti circa fi.& per glo.& docto.in d.c.in præſentia.Ex
quo infertur,ꝙ ſi qn̄ eccleſia,uel pia cauſa eſt ſubſti
tuta,locū non habet diſpoſitio d. c. in præſentia cū
alijs,idē igitur,uel magis dicendum eſt,qn̄ filij,uel
liberi teſtatoris fuerūt ſubſtituti:nā magis,aut cer-
tè pariter pręponderat fauor lljberorū,q̃ pię cauſæ,
uel eccleſiæ,argu. eorū,q̃ leguntur in c.quicunque
17.q.4.Et ad ꝓpoſitū uideanť plura,q̃ in ſimili addu
cit,& cōſiderat Soc. ad oſtēdendū cauſam filiorū,
& liberorū fauorabiliorē eſſe,q̃ cauſam eccleſię,&
ſm ideò illi pręferēdā,in d.l.cū auus col. 24.in uerſi.
ſecun-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

corrolariū. ¶ Secūdo prędicta corroborantur
præſupponendo, liberos filiorū in noſtris termi
non honoratos, ſed ſolū poſitos in ꝯdōne fuiſſe,
ſ ꝯrium magis probem ꝑ ſupra adducta) nam
cita arguitur, diſpoſitio d.c.in præſentia, & d.§.
& hæc pręſenti eſt exorbitans, & ꝯ iuris regulas,
de ſe patet, & pręſupponunt Abb. Anto. Decius,
alij in fin. glo. d.c. & in auth. niſi rogati. C. ad
. ergo ſolum in caſu ſuo locū habet, neq; ex-
nem recipit c.q̄ à iure de regu.iur.in 6.l.ſi ve
§. de uiro.ff. ſoluto matrimonio. Sed diſpoſitio il
iurium procedit in caſu, quo filius honora
& grauatus monaſteriū fuiſſet ingreſſus, locū
ſibi non uendicabit in filijs poſitis tm̄ in ꝯdō
monaſterium ingrederentur. Hoc argō in ſi
tuntur docto. in d.c.in præſentia ad aliud ꝓ-
, p̄cedens tn̄ plus ſtringit. ¶ Tertio conſide
diſpoſitio d.c.in præſentia, & d.§. ſed & hæc
fundata eſt in illa ratione, ne grauatus per fi-
vita cōtemplatiua retrahatur, Anto. Abb. &
d.c.in p̄ſentia. Ex quo infertur, ꝙ ſi quis ante
itum fideic. iam eſſet ingreſſus monaſteriū, ſi
in caſu, de quo agitur, euenit, ſubſtitutus non
deretur, quia ceſſaret rō, de qua ſupra, vt ſen-
Aretin.in d.c.in p̄ſentia, ibiq; Moderniſs.col.51.
Præterea ꝙ monaſterium ſit loco liberorum,
ſibi probatur ſm Bal. in l.filium col. 1.ff. de his,
ſui iuris, vel ali.iur. & in d. auth. niſi rogati, vbi
Bart. Dec. & alij in d.c.in p̄ſentia. Nec obſtat
d.c.in p̄ſentia inductus ſm Imol. in notab.
glo. quia text. ibi non dicit monaſterium ha-
loco liberorum, ſed loquendo de ingreſſo in-
ꝙ ſine hęrede non dr̄ decedere, qui ſibi mo-
rium hæredem inſtituit: q̄ inter ſe differun, vt
ſum patet. Dicit ēt Bart. in d. auth. niſi rogati,
Alexand. & in auth. ſi qua. C. de ſacoſ. eccleſ.
monaſterium loco liberorū non hr̄, ſed dr̄ eſſe
, dūmodo in vniuerſum ſuccedat ſm Alex. in
auth. niſi rogati. Quod verū eſſe arbitror, ſi ingre
monaſterium ſibi hæredem inſtituat, vt cla-
dicit ille tex. Idem, ꝙ monaſteriū non ſit de libe
præſupponit Alexand. in d. conſil. 121. ¶ Ex præ-
illud ēt tollitur, ꝙ fauore monaſterij, & ne vi
contemplatiua impediatur, monaſterium exclu
ſubſtitutum ſub ꝯdōne, ſi filius hæres inſtitutus
eſſerit ſine liberis; cum illa ꝯdō, imo ꝯdōnalis
ſtitutio pro non ſcripta, & non adiecta habeat
ſed & hæc p̄ſenti; Nam, ut dictum eſt, illud abſo
non procedit, vt qn̄ ageret de fauore alterius
cauſæ, vel eccleſiæ ſubſtitutæ, & idē, ac fortius
liberi teſtatoris forent ſubſtituti ꝑ prædicta, q̄
non repeto, neq; ſuper hoc articulo vlterius
, q̄a ex iam dictis ſatis cōſtat, liberos Bartho-
ſubſtitutos eſſe amittendos ad bona teſtato
poſt mortē tn̄ naturalem Nicolai in monaſterio
eſſi, ſi p̄ſupponamus monaſteriū ſaltē in cōi eſ
bonorum capax, argō l. ſtatus. §. Cornelio ff. de iu
fiſci. Alioquin dies fideicommiſſi, & ſubſtitutio
iam veniſſet, vt concludunt docto. cōiter in d.c.
pręſentia, & plenè tradit inſignis p̄ceptor meus
in d.l. cū auus in 9.q.col.75.cū trib. ſeque. Alex.
cōſ.87.col.1. & 8.li.2. & in cōſ.23.lib.1. Laus Deo.

SVMMARIVM.

ditio, ſi ſine filijs, quando in maſculis tantum, & quando in fœminis uerificetur, & num. 16.

rum appellatio quando fœminas quoq; contineat: & quid in conditione, & nn. 12.18. & 19.

men appellatiuum ſub ſigno maſculino expreſsum in diſpoſitione comprehendit improprie fœmininum.

4 *Maſculinitatis qualitas quando in conditione illa, ſi ſine filijs, repetita pręſumatur, & num. 6.8.14. & 22.*

5 *Familiarū honor, et decus diuitis cōſeruant̄, et egeſtate ꝑeunt.*

6 *Filium qui dicit, intelligit maſculum.*

7 *Inhabilitas medij operatur extremi inhabilitatem.*

9 *Vt ſupra: Hæc uerba, & ſimilia quomodo ſtent repetitiuè.*

10 *Reiterata ſæpius uerba quid operentur.*

11 *De filiab. teſtatoris ad neptes quando non ſit arguendū in ſubſtitutionib. ad illarum excluſionem, & num. 15. & 20.*

13 *Neptis ex filio quando conditionem illam ſi ſine filijs ad excluſionem ſubſtituti faciat deficere, & quando non.*

14 *Qualitatis repetitio quando facta non cenſeatur, & num. 22.*

15 *Neptis magis, quam filia à teſtatore dilecta præſumitur.*

17 *Teſtatoris diſpoſitio ſecundum ſtatuta interpretatur.*

18 *Maſculinum quando fœminas quoq; contineat.*

19 *Conditio uoluntaria quandoq; impropriè etiam uerificatur.*

20 *Diſpoſitio excludens fœminas qn̄ odioſa, & qn̄ fauorabilis dicatur, & qn̄ excludēs filias neptes quoq; cenſeat̄ excludere.*

21 *Diſpoſitio excludens fœminas per maſculos multiplici ratione inducta eſt, & non unica agnationis conſeruande.*

22 *Repetitio qualitatis non ſit in diſpoſitione oneroſa, & odioſa.*

EPITOME.

SVbſtitutio facta filijs inſtitutis cum conditione, ſi filij maſculi decederent ſine filijs legitimis, & naturalibus, expirat exiſtentia filiæ fœminæ, quando collaterales teſtatoris extranei, & remotiores eſſent ſubſtituti, propter quos illa filia à ſtatuto non excluderetur: quamuis filias proprias teſtaror in inſtitutione propter filios maſculos, & in ſubſtitutione propter ſubſtitutos omnino excluſerit, illis de dote duntaxat prouidendo, & maximè ſi teſtator ſæpius illa conditionem abſq; maſculinitatis qualitate in ſuo teſtamento expreſſerit.

CASVS CONSILII.

BArtolomeus unicū habens filium maſculum Ioannotium illum hæredē inſtituit, ſiq; ipſe ſine filijs legitimis, & naturalib. decederet, ei vulgariter, pupillariter, & per fideic. ſubſtituit Raphaelem, & eius filios, & deſcendētes maſculos legit. & naturales pro una dimidia, & ꝓ alia filios, & deſcendentes Amphrionis, Cum onere, ꝙ ſubſtituti filiab. ipſius teſtatoris, quib. & cuilibet ipſarū iam teſtator in dicto teſtō florenos ducentos dotis noīe legauerat, alios ducentos florenos amplius nuptiarum tpe pro ipſarum dotib. ſoluere tenerentur: & in caſu dictæ ſubſtitutionis teſtator plurima legata & pijs cauſis, & alijs diuerſis perſonis reliquit ſub una, eadēq; ſorma ſemper octies repetita, & expreſſa hoc modo, Item in cſu, & caſib. prædictis, quando de dicto teſtatore non remanerent aliqui, ſeu aliquis filius, ſeu filij maſculi legitimi, & naturales, uel quando remanerent, & decederent omnes ſine filijs legi. & natur. &c. & latius, prout in teſtō continetur, cuius uerba diligēter inſpiciēda ſunt. Deceſſit primo iam teſtō conditio Bartholomeus teſtator, Iannotio, & Lucretia filijs legit. & naturalib. ſuperſtitibus: qui Ioannotius filius, & hæres adiuit hæreditatem, illiq; ſe immiſcuit. Vita deinde functus eſt Raphael teſtatoris patruus, ut ſupra, ſubſtitutus, ſuperſtite Rubeo eius filio, qui & tertio ex hac uita migrauit, relicto poſt ſe Raphaele iuniore ipſius filio, qui hodie uiuit, & prætendit nūc bona dicti Bartholomei teſtatoris per fideic. & ex ſubſtitutione facta ſibi deberi. Deceſſit & quarto loco Antonius filius quondam Amphrionis, relicto ex ſe alio Amphrione, qui ēt adhuc uiuit, eodēq; iure ſibi fidecōmiſſum deberi affirmat. Quinto loco obijt Ioannotius filius, & hæres dicti teſtatoris,